

COMISIA EUROPEAN
OFICIUL EUROPEAN DE LUPT ANTIFRAUD (OLAF)

Direc ia D Politic
Unitatea D.2 Prevenirea fraudei

Detectarea falsului în documente în domeniul acțiunilor structurale *Ghid practic pentru autoritățile de management*

***elaborat de un grup de experți din statele membre coordonat de unitatea D2 -
Prevenirea fraudei - din cadrul OLAF***

DECLARAȚIE DE DECLINARE A RESPONSABILITĂȚII:

Prezentul document este un document de lucru pregătit de un grup de experți din statele membre, cu sprijinul OLAF. Scopul său este acela de a facilita punerea în aplicare a programelor operaționale și de a încuraja bunele practici. Ghidul nu este obligatoriu din punct de vedere juridic pentru statele membre, cuprinzând mai degrabă orientări generale și recomandări și reflectând cele mai bune practici în materie.

Aceste orientări generale nu aduc atingere legislației naționale; ele ar trebui citite și pot fi adaptate luându-se în considerare cadrul legislativ intern.

Prezentul ghid nu aduce atingere interpretărilor Curții de Justiție și ale Tribunalului sau deciziilor ori pozițiilor Comisiei.

Rezumat

OLAF a lansat o nouă procedură de lucru bazată pe colaborare, în care sunt implicați experți din statele membre, OLAF și direcțiile generale ale Comisiei responsabile de acțiunile structurale. Obiectivul este de a îmbunătăți calitatea rezultatelor reuniunilor ad hoc din cadrul COCOLAF, prin elaborarea de documente practice pe care statele membre și Comisia să le poată utiliza ca referințe, instrumente administrative, orientări sau sprijin în vederea consolidării măsurilor/strategiilor lor antifraudă.

Detectarea documentelor falsificate a fost identificată ca fiind un subiect de interes pentru statele membre. Prin urmare, a fost organizat un atelier care a reunit cinci experți din cinci state membre.

Ideea este de a oferi sfaturi și sugestii membrilor structurilor de conducere și funcționarilor din cadrul autorităților de management în ceea ce privește detectarea documentelor falsificate în operațiunile finanțate de la bugetul UE în cadrul acțiunilor structurale și al programelor politicii de coeziune.

Prezentul ghid se dorește a fi un instrument util și practic pentru funcționarii vizați. Acesta se concentrează pe principalele probleme identificate în timpul atelierului:

1. Aspecte juridice, inclusiv noțiuni și consecințe

Noțiunea de falsificare este utilizată în ghid pentru a acoperi o serie de modificări ilegale ale documentelor: fals, contrafacere, conținut falsificat etc. Acest capitol prezintă, de asemenea, consecințele de ordin administrativ și penal care pot apărea în urma detectării unui document falsificat.

2. Semnale de alertă

Prezentul capitol oferă o listă de semnale de alertă care au fost identificate de către experți. Semnalele de alertă sunt ansambluri de elemente și circumstanțe care pot indica cazuri de fraudă sau corupție. În ceea ce privește detectarea falsului în documente, aceste semnale se pot referi la formatul și/sau la conținutul documentelor, precum și la circumstanțele specifice legate de beneficiar și la neconcordanța dintre documente și informațiile disponibile.

3. Metoda de detectare

Detectarea documentelor falsificate necesită vigilență din partea funcționarilor responsabili. Unele documente sunt mai expuse riscului de a fi modificate, iar anumite sectoare sau activități comerciale prezintă mai multe riscuri decât altele. Prezentul capitol menționează câteva elemente relevante.

Acesta prevede, de asemenea, o serie de orientări cu privire la tipul de acțiune care trebuie efectuată în cazul unui document care este posibil să fi fost falsificat. Trebuie avute în vedere controale încrucișate cu ajutorul bazelor de date, dar și controale la fața locului și coordonarea cu autoritățile polițienești și/sau judiciare. Funcționarii responsabili trebuie să infirme sau să confirme îndoielile pe care le au cu privire la un document pentru a se asigura că dosarul este tratat în mod corespunzător.

Ghidul furnizează unsprezece exemple de studii de caz reale și o listă de baze de date care pot fi utile pentru controlul încrucișat al anumitor informații elementare referitoare la societăți comerciale înregistrate în întreaga lume.

Aspectul foarte practic al acestui ghid ar trebui să le permită autorităților de management și, în general, tuturor autorităților naționale responsabile cu gestionarea fondurilor UE să sporească gradul de conștientizare și vigilența personalului cu privire la fals, contrafacere și la toate celelalte forme de modificare a documentelor în scopuri frauduloase.

Introducere.....	7
1 - Aspecte juridice	9
1.1 - Noțiunea de fals în documente	9
1.2 - Valoarea documentelor originale, a copiilor certificate etc.....	10
1.3 - Consecințe administrative.....	11
1.4 - Consecințe penale	12
2 - Semnale de alertă.....	13
2.1 - Semnale de alertă în ceea ce privește formatul documentelor	13
2.2 - Semnale de alertă în ceea ce privește conținutul documentelor	14
2.3 Circumstanțe	14
2.4 - Neconcordanțe între documentele/ informațiile disponibile	15
3. Metoda de detectare.....	15
3.1 - Analiză bazată pe riscuri.....	16
3.2 Controale încrucișate cu ajutorul bazelor de date	18
3.3 Controale la fața locului	18
3.4 Coordonarea dintre autoritățile de management și autoritățile polițienești/judiciare.....	20
ANEXEAnexa 1 - Exemple de documente falsificate	22
Anexa 2: Conținutul minim al facturilor (B2B).....	39
Anexa 3 - Lista unor baze de date online utile	40

Introducere

OLAF a lansat o nouă procedură de lucru bazată pe colaborare, în care sunt implicați experți din statele membre, din OLAF și din diferite direcții generale ale Comisiei responsabile de acțiunile structurale. Obiectivul este schimbul de bune practici și elaborarea de documente practice pe care statele membre și Comisia să le poată utiliza ca instrumente administrative, orientări sau sprijin în vederea consolidării măsurilor/strategiilor lor antifraudă. Propunerile adresate autorităților de management nu sunt obligatorii.

În conformitate cu articolul 59 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar, statele membre au responsabilitatea principală, în cadrul gestionării partajate, de a preveni, detecta și corecta neregulile și fraudă. În această privință, statele membre trebuie să instituie o serie de proceduri și procese în sistemele lor de gestionare și control.

Falsificarea documentelor ca mijloc de a obține accesul la finanțarea UE a fost confirmată în numeroase cazuri de fraudă. Detectarea timpurie ar permite o reacție rapidă și lansarea unor măsuri preventive pentru a asigura protecția eficientă a intereselor financiare ale UE. Prin urmare, OLAF a decis să abordeze această chestiune în cadrul unui atelier la care au participat statele membre.

Experți din cinci state membre cu experiență practică în ceea ce privește metodele de creștere a probabilității detectării documentelor falsificate au consimțit să participe la acest exercițiu. Pe baza cunoștințelor lor, aceștia au realizat un inventar al principalelor probleme în cazul cărora este nevoie de schimb de bune practici.

Direcțiile generale REGIO, EMPL, MARE și HOME au fost, de asemenea, implicate în acest proces. Lucrările au fost coordonate de unitatea OLAF/D2 - Prevenirea fraudelor.

Prezentul ghid practic este rezultatul schimburilor fructuoase între experți. El poate fi consultat de toate statele membre și părțile interesate relevante, de exemplu, prin intermediul platformei antifraudă SFC2007, iar de serviciile Comisiei, prin intermediul site-ului OLAF.

OLAF ar dori să le mulțumească următorilor experți pentru contribuția lor:

Veselin SPASOV	Bulgaria	Agenția executivă pentru auditul fondurilor Uniunii Europene
Michal FIALA	Republica Cehă	Parchetul General/ Direcția Criminalitate economică și financiară gravă
Angelo SAID	Malta	Direcția Audit intern și investigații, Cabinetul executiv, Cabinetul prim-ministrului

Jacek HORODKO	Polonia	Unitatea Control și nereguli, Departamentul Sprijin pentru programele de infrastructură, Ministerul Dezvoltării Regionale
Małgorzata KACZANOWSKA	Polonia	Unitatea Sistem și eligibilitate, Departamentul Sprijin pentru programele de infrastructură, Ministerul Dezvoltării Regionale
Bogdan BARARU	România	Departamentul pentru lupta antifraudă (DLAF)

Documentul a fost aprobat de grupul COCOLAF pentru prevenirea fraudelor la 12 noiembrie 2013.

1 - Aspecte juridice

1.1 - Noțiunea de fals în documente

Noțiunea de mai jos se utilizează fără a aduce atingere legislației naționale și pentru a servi prezentului ghid.

Un document falsificat este un document în legătură cu care s-a modificat adevărul: aceasta înseamnă că documentul nu corespunde realității. Modificarea poate fi:

fizică - un document poate fi modificat din punct de vedere fizic, de exemplu, prin bararea unor elemente sau referințe, prin adăugarea de mână a unor informații care modifică documentul etc.;

intelectuală: conținutul documentului nu corespunde realității (de exemplu, descrieri false ale serviciilor prestate, conținutul fals al unui raport, semnături false pe o listă de prezență etc.).

Toate tipurile de documente furnizate de către beneficiari pentru a obține granturi, a participa la un proces de achiziții publice sau a obține rambursarea cheltuielilor pot face obiectul falsificărilor:

- Contracte
- Documente de identitate
- CV-uri
- Garanții bancare
- Bilanțuri contabile
- Facturi (pe suport de hârtie sau electronic)
- Rapoarte
- Fișe de pontaj
- Liste de prezență
- Site-uri web
- Altele

Exemple de consecințe

Documentele falsificate prezentate în timpul etapei de rambursare ar putea, printre altele, să ducă la trei tipuri principale de activități frauduloase:

- Un beneficiar ar putea să nu fi livrat niciun bun sau să nu fi prestat niciun serviciu. Prin urmare, acesta va prezenta dovezi false pentru a solicita rambursarea. Această practică ar putea include și complicitatea cu alți terți și/sau cu personalul autorității contractante (de exemplu, mită în vederea facilitării infracțiunii).
- Un beneficiar ar putea furniza valori mai mici ale bunurilor, cantități mai mici de produse sau mai puține ore lucrate decât cele pe care le-a solicitat și la care are dreptul; unele documente pot ajunge astfel să fie „ajustate”.
- Un beneficiar ar putea utiliza fondurile acordate pentru alte activități care nu erau destinate a fi finanțate de un anumit proiect și, prin urmare, va prezenta dovezi și documente false.

Calificarea unui eveniment drept contrafacere sau fals este responsabilitatea exclusivă a unui judecător/ a unei instanțe. S-ar putea ca modificarea unui document să nu conducă în toate cazurile la o astfel de concluzie a judecătorului/ instanței. Falsificarea confirmată de o hotărâre definitivă a instanței este tratată ca o fraudă de către funcționarii responsabili.

1.2 - Valoarea documentelor originale, a copiilor certificate etc.

Patru modele de documente intră în discuție:

- documentul original;
- copia certificată a documentului;
- copia simplă a documentului;
- versiunea electronică a documentului.

Practicile naționale în ceea ce privește cerințele de a furniza originale sau copii pot varia. În orice caz, fără a se aduce atingere legislației naționale și europene relevante, beneficiarii trebuie să fie în măsură să prezinte autorităților, la cerere, exemplarele originale.

Fără a aduce atingere normelor europene, naționale și interne, funcționarii responsabili ar trebui să adopte o abordare pragmatică, care să permită realizarea unui echilibru între nevoia de a realiza controale de prim nivel și obligația beneficiarilor de a ține evidența documentelor lor în scopuri de contabilitate, de audit etc.

Autoritățile de management ar trebui să pună în aplicare măsuri specifice pentru controlul documentelor în caz de suspiciune. Ar trebui subliniată importanța eficienței controalelor la fața locului. De exemplu, în caz de suspiciuni legate de falsificarea unor documente atestând intenția beneficiarului de a efectua o anumită operațiune, autoritățile ar trebui să permită controlul necesar al documentelor și să obțină o imagine de ansamblu a capacității reale a firmei/ societății comerciale de a pune în aplicare proiectul. (Notă: toate trimiterile, în document, la autoritățile de management se înțeleg ca trimiteri la autoritățile de management sau la orice organism intermediar căruia autoritățile de management i-au delegat sarcini).

Autoritățile de management trebuie să găsească modalitatea optimă de a-și îndeplini obligațiile privind buna gestiune financiară a fondurilor UE și reducerea sarcinii administrative pentru beneficiari și, după caz, a costurilor de control în raport cu valoarea presupusei falsificări.

În caz de suspiciuni, trebuie acordată atenția necesară efectuării controalelor corespunzătoare și, dacă este necesar, trebuie să se ia legătura cu autoritățile judiciare.

1.3 - Consecințe administrative

Regulamentul Consiliului care reglementează fondurile structurale și de coeziune¹ obligă statele membre să aplice corecții financiare în cazul constatării unor nereguli.² Aceste corecții³ constau în anularea totală sau parțială a contribuției publice acordate programului operațional, în funcție de caracterul individual sau sistemic al neregulilor, de natura și gravitatea acestora și de cuantumul final al pierderii înregistrate la nivelul fondurilor.

Prezentarea unui document falsificat poate avea consecințe, inclusiv financiare, asupra întregului proiect sau asupra unei părți a acestuia.

Falsificarea se poate referi la documentele utilizate pentru evaluarea criteriilor de excludere, selecție sau atribuire. Prin urmare, este posibil ca un proiect să nu fie eligibil pentru cofinanțare, ceea ce ar afecta decizia de a acorda cofinanțare prin intermediul unui program operațional.

Falsificarea poate afecta, de asemenea, eligibilitatea totalității sau unei părți a cheltuielilor rambursabile. Pot face obiectul falsificării documentele care atestă lucrările executate sau cheltuielile suportate sau poate fi vorba de o singură factură care a fost falsificată.

Autoritățile de management trebuie să evalueze amploarea anomaliei. În cazul în care aceasta este izolată, autoritățile pot alege să anuleze numai costurile neeligibile sau factura în cauză. Fără a aduce atingere legislației naționale în vigoare, acestea pot lua în considerare, de asemenea, anularea întregii finanțări.

Dintr-o perspectivă administrativă, existența unui document falsificat ar trebui să ducă cel puțin la anularea efectelor documentului falsificat. De exemplu, în cazul în care lista de prezență a unei reuniuni conține semnături false, autoritățile de management ar trebui să anuleze costurile legate de respectiva reuniune.

Unele state membre au pus, la rândul lor, în aplicare sancțiuni specifice.

---

¹ Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 pentru perioada de programare 2007-2013 (JO L 210, 31.7.2006); Propunerea de Regulament COM(2011) 615 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului pentru perioada de programare 2014/2020.

² Articolele 98 și 99 din Regulamentul 1083/2006 pentru perioada 2007-2013 și articolele 135 și 136 din propunerea de Regulament COM(2011) 615 pentru perioada 2014-2020 prevăd obligația Comisiei de a aplica corecții financiare statelor membre în cazul în care acestea nu efectuează corecțiile financiare necesare în legătură cu programele individuale sau operaționale. Nota COCOF 07/0037/03-EN din 29.11.2007 prevede detalii privind corecțiile financiare pe care Comisia le poate aplica statelor membre în situațiile în care beneficiarii nu respectă normele privind achizițiile publice. În plus, Decizia C (2011) 7321 a Comisiei din 19.11.2011 stabilește orientările privind principiile, criteriile și baremele indicative care trebuie aplicate în ceea ce privește corecțiile financiare efectuate de Comisie în temeiul articolelor 99 și 100 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006.

³ O corecție financiară este diferită de o sancțiune administrativă, corecția financiară constând doar în recuperarea sau anularea sumei necuvenite plătite sau care urma să fie plătită.

Exemplu de sancțiune administrativă în Polonia

Articolul 207 alineatul (4) din Legea privind finanțele publice prevede că beneficiarul nu mai are posibilitatea de a primi fonduri europene dacă a primit, de exemplu, o plată pe baza unor documente contrafăcute sau modificate transmise ca fiind autentice ori pe baza unor documente care sprijină aceste informații false.

Într-unul din cazuri, o hotărâre judecătorească definitivă a confirmat existența acestei situații în contextul unei încălcări comise de beneficiar, de un partener al beneficiarului sau de o persoană autorizată să îndeplinească atribuții în cadrul unui proiect.

Beneficiarul a fost exclus timp de trei ani, începând din momentul în care au fost recuperate fondurile respective.

1.4 - Consecințe penale

Falsificarea de documente și utilizarea unor documente falsificate (pentru a obține finanțare din partea UE) constituie o infracțiune în toate statele membre și se pedepsește cu închisoarea.

Atunci când se confruntă cu un document care ar putea fi falsificat, personalul ar trebui să informeze autoritățile judiciare, fără a aduce atingere dispozițiilor interne și naționale în vigoare.

Exemple de sancțiuni administrative în România

- Fals material în înscrisuri oficiale: pedeapsă cu închisoarea de la 3 luni la 6 ani și de la 6 luni la 5 ani dacă infracțiunea a fost comisă de un funcționar în exercițiul funcțiunii
- Fals intelectual: pedeapsă cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani
- Fals în înscrisuri sub semnătură privată: pedeapsă cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amendă
- Uz de fals: pedeapsă cu închisoarea de la 3 luni la 3 ani dacă înscrisul este oficial și pedeapsă cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amendă dacă înscrisul este sub semnătură privată

Atunci când interesele financiare ale UE sunt în joc, pedeapsa cu închisoarea poate varia de la 3 la 15 ani.

2 - Semnale de alertă

Un semnal de alertă este un indicator al unui posibil caz de fraudă sau corupție. Este vorba de un element sau un ansamblu de elemente care sunt neobișnuite prin natura lor sau se abat de la o activitate normală. Este un semnal că ceva nu funcționează normal și că respectiva chestiune trebuie investigată.

Prezența semnalelor de alertă ar trebui să îi facă mai vigilenți pe angajați și pe membrii structurilor de conducere și să îi determine pe aceștia să ia măsurile necesare pentru a confirma sau a exclude posibilitatea existenței fraudei. Reactivitatea este deosebit de importantă. Autoritățile de management au responsabilitatea de a clarifica îndoielile pe care semnalele de alertă le-au suscit.

Trebuie remarcat că existența semnalelor de alertă nu înseamnă că fraudă a apărut sau ar putea apărea, ci că situația ar trebui să fie verificată și monitorizată cu toată atenția cuvenită.

2.1 - Semnale de alertă în ceea ce privește formatul documentelor

Documentele care se îndepărtează de la formatul standard general acceptat ar trebui să fie puse sub semnul întrebării.

Facturi, scrisori fără sigla societății comerciale

Facturi imprimate pe hârtie, altele decât în formatul standard

Diferențe vizibile în ceea ce privește tipul, dimensiunea, claritatea, culoarea etc. a fontului în document

Cifre șterse sau barate, anulări fără semnăturile persoanelor autorizate

Sume scrise de mână fără semnăturile persoanelor autorizate sau elemente care apar într-un document tipărit care nu sunt *a priori* justificate

Absența sau excedentul de litere, lipsa de continuitate în liniile textului

Margini anormal de clare ale ștampilelor oficiale sau având o culoare neobișnuită, semn că s-a utilizat o imprimantă

Semnături complet identice (ca format și dimensiune) ale unor persoane pe mai multe documente, sugerând eventualitatea falsificării prin imprimare pe calculator

Numărul semnăturilor de mână realizate în mod similar sau cu un stilou identic pe documente referitoare la diferite perioade de timp

2.2 - Semnale de alertă în ceea ce privește conținutul documentelor

Date, sume, note, numere de telefon și calcule neobișnuite

Înregistrări lipsă (din controalele secvențiale)

Calcul greșite pe facturi sau state de plată electronice, de exemplu sume totale care nu corespund sumei tranzacțiilor

Absența unor elemente obligatorii de pe o factură: data, numărul de identificare fiscală, numărul facturii etc.⁴

- Aceeași poziție a timbrului în raport cu semnătura personală pe mai multe documente, ceea ce sugerează că s-a utilizat o imagine (iar nu o semnătură adevărată), putând fi vorba de o imagine realizată pe calculator, utilizată pentru falsificarea documentelor
- Absența datelor de contact ale societăților comerciale sau persoanelor fizice, cum ar fi numărul de telefon

Absența numerelor de ordine pe facturi și bonuri de livrare pentru bunuri care sunt de obicei marcate cu numere de ordine (produse electronice, linii de producție etc.)

- Descrierea bunurilor sau serviciilor într-un mod vag

Neconcordanțe și abaterea de la standard în ceea ce privește numerele de cont bancar (de exemplu, mai puține cifre decât ar trebui, numere care nu corespund cu sucursala specifică a unei bănci, alte neconcordanțe vizibile)

2.3 Circumstanțe

Adresa contractantului coincide cu adresa salariatului

Adresa furnizorului sau a beneficiarului este aceeași cu a instituției care efectuează domicilierea

Un număr suspect de plăți către un singur beneficiar sau o singură adresă

Facturi și chitanțe emise de entități care nu sunt înregistrate în registrul activităților comerciale

Întârzieri neobișnuite în furnizarea de informații

Beneficiari care nu sunt în măsură să prezinte documente originale la cerere

Datele conținute în document au caracteristici vizuale diferite față de cele ale unui document similar emis de către aceeași entitate

---

⁴ A se vedea anexa 2.

Existența unei trimiteri la o societate comercială care nu este înscrisă în registrele publice ale societăților comerciale sau care nu poate fi regăsită în documente publice

Facturi emise de o societate comercială nou înființată

Adrese de e-mail ale unei societății comerciale care emite o factură pe un server de internet din străinătate

2.4 - Neconcordanțe între documentele/ informațiile disponibile

Neconcordanțe între datele și numerele de pe facturile emise de aceeași entitate, de exemplu:

- Factura cu numărul 152 eliberată la 25.3.2012
- Factura cu numărul 103 eliberată la 30.7.2012

Facturi care nu figurează în registrele contabile

Facturi care nu corespund devizelor în ceea ce privește prețul, cantitatea și calitatea, tipul produsului și/sau descrierea produsului sau a serviciului furnizat

Scrisori/contracte/documente semnate de o persoană care acționează în calitate de reprezentant al societății comerciale, în cazul în care aceasta nu este desemnată ca atare în registrul național al societăților comerciale

Neconcordanțe între informațiile disponibile pe site-ul web al unei entități și factura emisă: de exemplu, activitatea entității nu corespunde bunurilor sau serviciilor furnizate

3. Metoda de detectare

Cea mai bună metodă de detectare este prin confruntarea falsului cu realitatea, ceea ce constituie modalitatea cea mai rapidă și accesibilă de a obține cele mai bune rezultate în activitatea de detectare, care cere un grad ridicat de reactivitate. Ar trebui să se efectueze controale corespunzătoare pentru a răspunde la întrebări precum:

Societățile comerciale implicate într-o anumită activitate economică există cu adevărat?

Această instituție publică a eliberat cu adevărat respectivul document?

Cine sunt cu adevărat persoanele care pretind că au luat parte la o anumită activitate?

Cine este adevăratul proprietar al unui activ?

3.1 - Analiza bazată pe riscuri

Pe baza experienței acumulate în trecut, autoritățile de management au detectat, în sfera de activitate specifică și în aria geografică de intervenție a acestora, sectoare deosebit de expuse riscurilor. Autoritățile ar trebui să atragă atenția personalului lor cu privire la respectivele sectoare și să introducă măsuri și controale specifice.

Riscul falsificării sau modificării documentelor este legat de diverse tipuri de documente, în diferite etape ale punerii în aplicare a proiectului, cum ar fi:

- certificarea respectării criteriilor de cofinanțare;
- titlul de proprietate legal;
- certificarea executării lucrărilor/serviciilor și a acceptării acestora;
- facturile și documentele justificative care confirmă plățile;
- listele de prezență etc.

În continuare se oferă câteva exemple.

În ceea ce privește documentele cu risc

În ceea ce privește îndeplinirea criteriilor de cofinanțare, unii ofertanți ar putea fi tentați să prezinte un document falsificat în cazul în care nu îndeplinesc cerințele. Prin urmare, trebuie să se acorde o atenție specială logourilor, semnăturilor, datelor și ștampilelor aplicate pe documente.

Atestări ale plății contribuțiilor fiscale și de asigurări sociale — aceste tipuri de atestări sunt eliberate de administrația sau entitatea fiscală și/sau socială prin intermediul unor formulare standard specifice. Ar trebui să fie posibilă verificarea autenticității lor cu administrația sau entitatea emitentă.

Extrase de cont — este posibil ca un ofertant să recurgă la un extras de cont fals pentru a demonstra că îndeplinește cerințele legate de cofinanțare. Este posibil ca un extras de cont fals să nu fie ușor de detectat. Cu toate acestea, personalul poate verifica dacă există o coerență între suma indicată în contul bancar, cifra de afaceri declarată a societății comerciale și capitalul social declarat în bilanț.

Bilanțuri — este posibil ca un ofertant să recurgă la bilanțuri false pentru a-și dovedi capacitatea economică și financiară. Deși acestea nu sunt întotdeauna ușor de verificat, poate fi util să se caute informații online care să fie comparate cu informațiile furnizate. Există unele baze de date cu sursă deschisă care oferă informații legate de cifra de afaceri, capitalul social și alte câteva date financiare cheie ale societăților comerciale.

În ceea ce privește unele sectoare cu risc

Livrarea bunurilor

Formele tipice de fraudă în acest domeniu constau în:

Nelivrarea bunurilor sau livrarea numai a unei părți din acestea

Furnizarea de produse de calitate inferioară la prețul convenit pentru calitatea superioară

Furnizarea de bunuri la mâna a doua în loc de bunuri noi, la același preț

Aceste forme de fraudă se bazează pe facturi falsificate și, eventual, pe alte documente.

Descrierea vagă a bunurilor pe facturi ar trebui să atragă atenția funcționarului responsabil. În cazul în care acest lucru este posibil, ar trebui efectuat un control la fața locului pentru a se verifica existența bunurilor și numărul de ordine al acestora (dacă există) și a se examina dovada originii bunurilor.

S-ar putea, de asemenea, acorda atenție eventualelor situații în care, de exemplu, numărul de ordine al unui produs este și el falsificat pentru a corespunde numărului de ordine din documentul falsificat, căutându-se semne ale unei astfel de modificări a numărului de ordine pe respectivul produs.

Construcții

Formele tipice de fraudă în acest domeniu constau în:

Neexecutarea lucrărilor sau finalizarea doar a unei părți din lucrări

Realizarea unor lucrări care nu corespund specificațiilor tehnice, fiind totuși facturate la prețul prevăzut

Prezentarea de facturi emise de societăți subcontractante care nu există sau nu desfășoară în realitate nicio activitate

Supradeclararea costurilor

Aceste fraude se bazează pe facturi false și/sau pe certificarea falsă a lucrărilor.

Autoritățile de management ar trebui să dea dovadă de spirit critic și să acționeze cu atenția necesară atunci când examinează proiecte de construcție. În cazul proiectelor de mare amploare ar trebui instituit un sistem strict de monitorizare. Funcționarii responsabili ar trebui să se familiarizeze cu mediul în care beneficiarul își desfășoară activitatea (societăți afiliate, părți interesate, subcontractanți, sectorul geografic de activitate etc.), pentru a fi în măsură să detecteze rapid orice anomalie în ceea ce privește un eveniment, un document sau o factură. În plus, ar trebui să se efectueze controale la fața locului pentru a se asigura autenticitatea facturilor și a documentelor justificative.

Formare, conferințe, seminare, misiuni

Formele tipice de fraudă în acest domeniu constau în:

Supradeclararea costurilor

Liste de prezență false menite să acopere neeligibilitatea unui eveniment

Aceste fraude sunt susținute de fișe de pontaj, facturi, liste de participanți care au fost falsificate parțial sau în totalitate.

Atunci când este vorba de prezența la o sesiune de formare, la o conferință sau la un seminar, controalele prin sondaj se pot dovedi eficiente pentru detectarea fraudei în acest domeniu, dacă există un număr suficient de detalii referitoare la participanții declarați. Prin urmare, este foarte recomandabil să i se impună beneficiarului să solicite anumite date de contact din partea participanților (cel puțin numărul de telefon, adresa de e-mail, precum și detalii privind angajatorii acestora), pe lângă semnarea listei de prezență, astfel încât să se poată efectua, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal, anumite controale încrucișate.

3.2 Controale încrucișate cu ajutorul bazelor de date

Controlul încrucișat al informațiilor pe care le au la dispoziție constituie o verificare-cheie de prim nivel pe care autoritățile de management o pot efectua. Acest control s-ar putea realiza pe baza unui eșantion și s-ar putea referi la detaliile de înregistrare ale societății comerciale, la informații financiare, date operaționale etc.

Accesul direct la internet permite funcționarilor responsabili să efectueze controale legate de existența unei entități prin confirmarea adresei și a numerelor de telefon ale acesteia. Conexiunea la internet oferă, de asemenea, accesul la site-ul web al entității, dacă acesta există, și poate furniza informații utile legate de mijloacele operaționale ale societății, precum și de mediul comercial și financiar al acesteia.

Fără a aduce atingere legislației naționale, autoritățile de management pot solicita accesul la baze de date sau la informații oricărei instituții care deține informații relevante independente și separate (de exemplu, li se pot solicita instituțiilor financiare publice informații privind sarcinile bugetare⁵ și documentele relevante în acest sens, autorităților publice din domeniul financiar informații despre proprietăți sau identificarea terenurilor, biroului de comerț informații despre structura și istoricul societăților comerciale, unor autorități specifice informații despre activități care necesită autorizare etc.). Controlul încrucișat al operațiunilor transfrontaliere s-ar putea dovedi mai dificil. Căutările generale pe internet pot, de asemenea, conduce la concluzii utile.

În anexa 3 figurează o listă cu adrese de internet utile.

3.3 Controale la fața locului

Controalele la fața locului sunt un instrument esențial pentru detectarea documentelor false.

---

⁵ Administrații fiscale publice, administrații sociale, administrații vamale etc.

Ele reprezintă un mijloc de a verifica:

dacă beneficiarul există și, într-o anumită măsură, dacă elementele menționate în documentația furnizată în cadrul procedurii de ofertare concordă cu realitatea în ceea ce privește punerea în aplicare a proiectului;

dacă copiile documentelor depuse odată cu cererea de cofinanțare/ de plată (indiferent dacă au fost depuse pe suport de hârtie sau în format electronic) sunt absolut conforme cu documentele originale aflate în posesia beneficiarului;

dacă informațiile cuprinse în procesul-verbal de recepție și în factură sunt conforme cu realitatea, adică dacă lucrările și serviciile au fost efectiv realizate conform celor declarate.

Intensitatea controalelor la fața locului ar trebui să fie decisă de către autoritățile de management în funcție de riscurile identificate, de tipurile de proiecte, de domeniul de aplicare al proiectelor și de tipurile de beneficiari.

Documente în format electronic

Este posibil ca utilizarea documentelor în format electronic să crească semnificativ în cadrul financiar multianual pentru perioada 2014-2020. Statele membre trebuie să se asigure că toate schimburile de informații între beneficiari și autoritățile de management, autoritățile de certificare, autoritățile de audit și organismele intermediare pot fi efectuate exclusiv prin intermediul unor sisteme de schimb electronic de date⁶.

Această măsură ar urma să aibă un impact destul de redus asupra procesului de detectare a documentelor falsificate, care este legat mai ales de absența unor informații obligatorii în documente, de furnizarea de informații sau elemente false, de consecința dintre mai multe documente într-un context specific, de comportamentul general al unui beneficiar etc. Toate acestea sunt elemente care nu sunt legate direct de formatul documentelor.

Cu toate acestea, ar putea exista o nouă problemă legată de siguranța, integritatea și autenticitatea transferului electronic de documente. Acest risc ar putea fi abordat prin utilizarea unei semnături electronice. Autoritățile ar putea să fie nevoite să verifice cu ajutorul furnizorului de semnături electronice că semnătura electronică folosită este autentică.

În toate cazurile - fie că documentele sunt pe suport de hârtie, fie că sunt în format electronic - suspiciunile privind existența unui document falsificat ar trebui să ducă la un control încrucișat și/sau la un control la fața locului efectuat de autoritățile competente pentru a verifica, pe cât posibil, realitatea informațiilor.

În plus, beneficiarii vor trebui să păstreze documentele pe suport de hârtie (originale sau copii certificate), în cazul în care acestea există, și să le pună la dispoziția autorităților competente în vederea efectuării de controale.

⁶ Articolul 112 alineatul (3) din propunerea de Regulament COM(2011) 615 pentru perioada de programare 2014-2020.

3.4 Coordonarea dintre autoritățile de management și autoritățile polițienești/judiciare

Atunci când se confruntă cu un document care ar putea fi falsificat, autoritățile de management trebuie să efectueze un control pentru a elimina orice dubiu sau a confirma riscul. În cazul în care riscul este confirmat, autoritățile de management ar trebui să ia în considerare efectuarea unui control la fața locului.

Reactivitatea are o mare importanță și ar trebui să conducă la măsuri rapide și adecvate:

suspendarea plăților destinate operațiunii, dacă este necesar, în cazul unor nereguli sau al unei suspiciuni de fraudă;

protejarea documentelor și a actelor justificative;

transmiterea informațiilor către autoritățile judiciare, în mod direct sau prin intermediul ierarhiei, fără a aduce atingere normelor interne și celor naționale.

Reacțiile din partea autorităților administrative și judiciare pot avea loc în paralel, în funcție de caz.

Din motive tactice, s-ar putea dovedi important să se contacteze din timp autoritățile polițienești/judiciare:

Acest demers ar putea contribui la planificarea măsurilor suplimentare corespunzătoare și, în special, la luarea deciziei privind:

- autoritățile care ar trebui să ia inițiativa;
- acțiunile care sunt cele mai potrivite pentru a proteja interesele financiare ale UE și ale statului membru în cauză și pentru a asigura eficiența anchetei judiciare și a urmăririi penale.

Atunci când se ivesc frecvent probleme legate de documente falsificate, se recomandă stabilirea de contacte și metode de cooperare reciprocă, precum și evenimente de formare cu organisme specializate care operează la nivel regional sau național.

Autoritățile responsabile cu raportarea neregulilor trebuie, de asemenea, să monitorizeze rezultatele procedurilor penale privind cazurile de fraudă. Informațiile obținute în cursul unei proceduri trebuie transmise către OLAF în conformitate cu normele aplicabile (de exemplu, prin intermediul rapoartelor trimestriale introduse în Sistemul de gestionare a neregulilor, SGN).

Un alt aspect-cheie constă în dezvoltarea și buna funcționare a unui sistem de schimb de informații cu organismele de asigurare a respectării legii pentru a obține datele necesare pentru raportarea în SGN.

ANEXE

Anexa 1 - Exemple de documente falsificate

Prezenta anexă oferă exemple de facturi, fișe de pontaj, liste de prezență, garanții bancare, declarații de capacitate, certificate, bilete de avion, site-uri web etc. care au fost falsificate.

Exemplul 1 – Un număr neobișnuit al unui document și lipsa ștampilei

Faptele: Un beneficiar al unui program operațional a efectuat o procedură de achiziții publice pentru servicii. Unul dintre documentele pe care operatorii economici au trebuit să le furnizeze beneficiarului pentru a dovedi eligibilitatea era un certificat din partea Agenției Registrului (Registrul comerțului). Acest certificat conține date administrative privind societatea comercială: rezidența, partenerii, membrii structurilor de conducere, reprezentantul legal etc. Contractul a fost atribuit unui consorțiu de societăți comerciale, fiecare dintre acestea trebuind astfel să prezinte un astfel de certificat.

Semnalul de alertă: Îndoielile auditorului au fost stârnite de lipsa unei ștampile pe certificat și de numărul neobișnuit al documentului. Numărul acestui tip de document este în formatul aaaa/ll/zz/oo/mm/ss; exista în plus o discrepanță între numărul și data emiterii documentului.

Reacția: Auditorul a constatat faptul că certificatul uneia dintre aceste societăți comerciale era un document ce conținea elemente neadevărate. Auditorul a efectuat o căutare în baza de date publică a Registrului comerțului și a descoperit că directorul, partenerul și reprezentantul societății era DI A. Certificatul indica faptul că directorul, partenerul și reprezentantul societății era DI B, care încheiase contractul de consorțiu și contractul de achiziții publice. Autoritatea de audit a adresat o întrebare Agenției Registrului în legătură cu autenticitatea documentului. Agenția Registrului a răspuns că acest document nu a fost emis de autoritatea de resort și că numărul documentului nu corespundea cu data emiterii.

Rezultatul: A fost recomandată o corecție financiară de 100 % din cheltuielile pentru achizițiile publice și a fost notificat Parchetul în vederea efectuării unor anchete suplimentare.

Exemplul 2 – Un certificat cu un număr neobișnuit

Faptele: Autoritatea de audit a demarat o procedură de achiziții publice pentru un serviciu. Unul dintre documentele pe care operatorii economici au trebuit să le furnizeze autorității contractante pentru a dovedi eligibilitatea era un certificat referitor la experiența ca expert-cheie nr. 1 - coordonator de echipă.

Semnalul de alertă: Un membru al comisiei de evaluare a constatat faptul că unul dintre operatorii economici a prezentat un certificat cu un număr de ordine neobișnuit.

Documentul nu fusese eliberat de către persoana autorizată — secretarul general sau ministrul — ci de către directorul unui departament din Ministerul Sănătății.

Reacția: Autoritatea de audit a adresat o întrebare ministerului în legătură cu autenticitatea documentului. Secretarul general a răspuns, indicând că Ministerul Sănătății nu a eliberat respectivul certificat și că documentul nu fusese înregistrat în sistemul de informare și de evidență al Ministerului.

Rezultatul: Ca urmare, autoritatea de audit a exclus operatorul economic de la procedura de achiziții publice. Dosarul a fost transmis Parchetului în vederea efectuării unor anchete suplimentare. Ancheta a constatat că numărul de ordine al documentului fusese modificat pentru a putea fi prezentat ca un document real eliberat de minister.

Exemplul 3 – Tipuri diferite de cerneală utilizate pe o factură

Faptele: Contabilul beneficiarului a adăugat cifre pe facturi pentru a crește sumele care urmau să fie plătite.

Semnalul de alertă: Diferențe între tipurile de cerneală utilizate pentru întocmirea facturilor.

Reacția: A fost inițiată o procedură de audit. Auditorul a verificat cifrele de pe facturi pe baza documentelor de bază - contracte și procese-verbale de primire-predare. Raportul de audit a fost transmis Parchetului. Documentele anexate la facturi au fost utilizate ca dovezi suplimentare.

Rezultatul: Contabilul a fost condamnat pentru deturnare de fonduri. Beneficiarul nu avea cunoștință de tranzacțiile ilegale efectuate de către contabil. Auditorul a întocmit, în conformitate cu Legea privind controlul financiar intern public, o declarație privind deturnarea de fonduri împotriva contabilului, care a plătit integral daunele, plus dobânda.

Exemplul 4 – Facturi emise de către o societate comercială care își desfășoară activitatea într-un sector ce nu intră în domeniul de aplicare al finanțării

Faptele: Pentru a primi bani pentru îmbrăcămintea de lucru, fiecare angajat trebuia să prezinte o factură de la vânzător.

Semnalul de alertă: Unul dintre angajați a prezentat o factură de la o societate comercială care își desfășoară activitatea în sectorul plantelor erbacee.

Reacția: Auditorul a adresat o întrebare societății respective. A reieșit că ștampila de pe factură nu fusese utilizată de societate de mai mulți ani, deoarece fusese furată. De asemenea, firma respectivă a declarat că numărul de pe factură nu era conform cu nomenclatorul în uz.

Rezultatul: Autorul infracțiunii a rambursat suma plătită în mod necuvenit. Directorul Agenției pentru controlul financiar intern public a decis că gradul de pericol social al actului era nesemnificativ, cazul nefiind astfel înaintat Parchetului.

Exemplul 5

Faptele: Un beneficiar a prezentat un extras de cont care indica un sold de 20 de milioane CZK pentru a demonstra capacitatea financiară semnificativă necesară pentru a obține cofinanțare de la UE.

Semnalul de alertă: Beneficiarul era deja anchetat de poliție. Inspectorii de poliție primiseră informații cu privire la situația financiară/economică gravă a acestuia, care păreau a fi incompatibile cu extrasul prezentat autorităților contractante.

Reacția: Poliția a verificat extrasul de cont contactând banca. A reieșit că extrasul de cont prezentat de beneficiar autorităților contractante era fals. Soldul real al contului era de 20 000 CZK. Autorul infracțiunii utilizase o ștampilă bancară adevărată, ceea ce înseamnă că acesta avusese probabil un complice care era angajat al băncii, dar acest lucru nu a fost dovedit.

Rezultatul: Aceste constatări au condus la deschiderea urmăririi penale. Beneficiarul a fost trimis în judecată și condamnat la închisoare.

Document
autentic

Adresář ☎

Čtyřlístková banka, a.s.

VÝPIS Z ÚČTU

číslo účtu: 0000002004770001
BÚ TTS, SPOL. S R.O.

klíent [REDACTED] TRADE [REDACTED]

datum výpisu 31-10-02

měna CZK

číslo výpisu 1

strana 1

[REDACTED] TRADE [REDACTED] - TTS, SPOL. S R
[REDACTED] /55
181 00 PRAHA 8 - ČIMICE

Účinný stav minulého výpisu 0.00

DATUM	OPERACE	DEBET	KREDIT
31-10-02	00020/PO2 9 KS 379		20,000.00CR
31-10-02	Fixed Commission	110.00DR	
31-10-02	Interest		0.28CR
Součty obrátů za výpis		110.00DR	20,000.28CR
zůstatek			19,890.28CR
limit			0.00
lze čerpat			20,000.00CR

Číslo účtu: 0000002004770001
BÚ TTS, SPOL. S R.O.
klient: [redacted] TRADE [redacted]
datum výpisu: 31-10-02
měna: CZK
číslo výpisu: 1
strana: 1

[redacted] TRADE [redacted] - TTS, SPOL. S R
[redacted] /55
181 00 PRAHA 8 - ČIMICE

konečný stav minulého výpisu 0.00

M	OPERACE	DEBET	KREDIT
	31-10-02 00020/PO2 9 KS 379		
	31-10-02 Fixed Commission	110.00DR	20,000,000.00CR
	31-10-02 Interest		280.00CR
	Součty obrátů za výpis	110.00DR	20,000,280.00CR
	zůstatek		20,000,170.00CR
	limit		0.00
	lze čerpat		20,000,170.00CR

Document falsificat

Exemplul 6

Extrase de cont falsificate (confirmarea operațiunilor bancare)

Faptele: În cursul unui control la fața locului, un beneficiar a prezentat documente imprimate a două declarații bancare scanate (prin care se confirma plata TVA aferentă facturilor A și B la data de 13.9.2011).

Semnalul de alertă: Îndoielile au fost provocate de o discrepanță între numerele de cont bancar privind plata facturii A (11 2222 3333 4444 5555 6666 7777) și cele privind plata facturii B (11 2222 3333 4444 5555 66667).

Reacția: Beneficiarului i s-a cerut să furnizeze extrasele de cont bancar originale, cu ștampila băncii, dar acestea nu au fost niciodată furnizate. Analiza copiilor extraselor de cont a arătat că:

- în extrasul de cont care confirma plata TVA aferentă facturii B, la rubrica „din contul nr.” figura un număr de cont bancar constând în 23 de cifre, în loc de numărul standard de 26 de cifre;
- existau diferențe vizibile în ceea ce privește dimensiunea și claritatea fontului între cele două extrase de cont. Datele conținute în rubricile „data contabilă”, „data monedei”, „din contul nr.”, „suma tranzacției”, „suma contabilizată”, „titlul de plată” aveau caracteristici vizuale diferite.

În plus, a mai fost prezentat un alt extras de cont, referitor la un alt număr de cont și la o dată diferită de plată (16.9.2011), dar pentru aceeași valoare și același furnizor. Aspectele menționate anterior au ridicat întrebări cu privire la autenticitatea extraselor care confirmau plățile din 13.9.2011.

Rezultatul: Autoritățile de management au notificat cazul Parchetului sub suspiciunea de infracțiune. În același timp, plățile către beneficiar au fost suspendate.

Exemplul 7

Faptele: Beneficiarul a prezentat un extras de cont susținând că este documentul original.

Semnalul de alertă: O analiză detaliată a documentului a demonstrat că acesta era doar o copie. Beneficiarul a explicat că nu mai deținea respectivul cont bancar, acesta fiind prin urmare singurul document de care dispunea.

Reacția: Beneficiarului i s-a cerut să furnizeze extrasul de cont bancar original, cu ștampila băncii, dar acesta nu au fost niciodată furnizat. Analiza copiei extrasului de cont bancar menționat anterior a arătat:

- Neconcordanța la nivelul cuantumului soldului. Soldul inițial era de 1 733,83 PLN, a existat o singură tranzacție financiară - plata sumei de 2 893,40 PLN - iar soldul final era aceeași sumă - 2 893,40 PLN.
- Suma de la rubrica „Total debit” - 9 444,98 PLN - nu corespundea sumei tranzacțiilor.

Rezultatul: Autoritățile de management au notificat cazul Parchetului sub suspiciunea de infracțiune. În același timp, plățile către beneficiar au fost suspendate.

Exemplul 8

Facturi falsificate (modificate)

Faptele: Beneficiarul a transmis, cu o cerere de plată, copii ale facturilor și ale confirmării transferurilor bancare din septembrie 2009.

Semnalul de alertă: În timpul controlului la fața locului, beneficiarului i s-a solicitat să prezinte exemplarele originale. Beneficiarul a afirmat că originalele au fost pierdute.

Reacția: O anchetă realizată de autoritățile de aplicare a legii a demonstrat că datele emiterii documentelor fuseseră modificate. Originalele au fost găsite cu același număr, dar cu o dată diferită (iulie 2009). Astfel, s-a concluzionat că duplicatele erau documente falsificate.

Beneficiarul falsificase datele pentru a ascunde faptul că inițiasse proiectul înainte de a depune cererea de finanțare. Prin urmare, cererea sa a devenit neeligibilă.

Rezultatul: Au fost inițiate proceduri penale în instanță. Beneficiarul a fost acuzat că a modificat datele din acordul cu contractantul, de pe facturi și de pe transferurile bancare pentru a extorca finanțare din partea programului operațional. În 2013 a fost pronunțată hotărârea judecătorească, prin care beneficiarul, autorul presupusei infracțiuni, era achitat. Procurorul a făcut recurs. În cursul procedurilor s-a stabilit că punerea în aplicare a proiectului a început înainte de cererea de cofinanțare și, prin urmare, beneficiarul nu avea dreptul să primească finanțare în cadrul programului. Autoritățile de management vor lua măsuri pentru a rezilia acordul de grant cu beneficiarul și a recupera fondurile plătite acestuia.

Exemplul 9

Faptele: O societate a solicitat finanțare pentru a-și renova și moderniza spațiile de lucru și a prezentat cele trei devize necesare în stadiul depunerii candidaturii.

Semnalul de alertă: În faza de evaluare au fost subliniate următoarele aspecte:

Principalul element care a declanșat suspiciunea inițială de fraudă a fost similaritatea dintre devizele transmise în același timp cu formularul de cerere (a se vedea Q1, Q2 și Q3);

de asemenea, lipsa de detalii privind devizele furnizate a suscitat semne de întrebare. Devizele prezentau doar sume forfetare, fără a preciza informații referitoare la prețurile unitare și la cantități. Era vorba despre un proiect la cheie; cu toate acestea, în ceea ce privește lucrările de tencuială, vopsire și pardoseală, nicio măsură și niciun cost unitar nu figurau în devize (a se vedea Q1, Q2 și Q3) și nu au fost puse la dispoziția echipei de audit nici după ce au fost solicitate;

societatea care a emis factura (a se vedea INV) după executarea lucrărilor era diferită de societatea care fusese selecționată în faza de depunere a cererilor (a se vedea Q1);

societatea care a emis factura (a se vedea INV) avea același număr TVA ca și cel inclus în devizul societății care a fost selecționată de către beneficiar (a se vedea Q1), deși firma nu era aceeași.

Numerele TVA ale societăților au fost verificate cu ajutorul VIES. A reieșit că devizul Q1 utiliza un număr TVA care corespundea cu numele societății care emisese factura.

Reacția: Au fost realizate controale suplimentare în colaborare cu responsabilii Departamentului pentru TVA.

Societatea care furnizase devizul Q1 nu figura nicăieri în registrele acestora.

Aceste fapte au ridicat serioase semne de întrebare cu privire la existența societății care furnizase devizul Q1, care a fost cea care a obținut contractul.

De asemenea, după controale suplimentare a reieșit că două societăți din cele trei care au furnizat devize, Q2 și Q3, aveau aceiași acționari și directori executivi, acționarul majoritar fiind XXXXXXXXX Ltd.

Rezultatul: Autoritatea de audit a procedat imediat la recuperarea unui procent de 25 % din fonduri pe baza suspiciunii de fraudă și în așteptarea investigațiilor suplimentare. Fondurile au fost recuperate. Cazul a fost înaintat AFCOS, care a demarat ancheta.

Q 1

[REDACTED] LTD.
PHONE [REDACTED]
VAT - [REDACTED] 16 [REDACTED] 15
E-MAIL [REDACTED]

FACSIMILE TRANSMITTAL SHEET

TO: [REDACTED] FROM: [REDACTED]
COMPANY: [REDACTED] DATE: 24/MARCH/2009
RF: QUOTE TOTAL NO. OF PAGES INCLUDING COVER: 1
NOTES/COMMENTS:

Dear Sir,

Hereunder is our quote for the works required. Kindly note that this quote is valid for 12 months as of today.

	Euro Price (excl. VAT)	Euro VAT	Euro Price (incl. VAT)
1. Air-conditioning work	12,000.00	2,160.00	14,160.00 ✓
2. Electrical Installation	4,250.00	765.00	5,015.00 ✓
3. Plastering and painting works	8,950.00	1,611.00	10,561.00 ✓
4. Internal wooden doors	3,250.00	585.00	3,835.00 ✓
5. Sanitary area works	2,790.00	502.20	3,292.20 ✓
6. Flooring	5,125.00	922.50	6,047.50 ✓
7. Drop ceiling	4,125.00	742.50	4,867.50 ✓
8. Internal Glazing	2,950.00	531.00	3,481.00 ✓
9. Light fittings	1,750.00	315.00	2,065.00 ✓
10. Multimedia facilities	3,750.00	675.00	4,425.00 ✓
11. Classroom furniture	6,750.00	1,215.00	7,965.00 ✓
12. Service room	4,450.00	801.00	5,251.00 ✓
13. Lounge area	6,500.00	1,170.00	7,670.00 ✓
14. Shading systems	1,450.00	261.00	1,711.00 ✓
15. Dispensing machines	1,150.00	207.00	1,357.00 ✓
16. Decorative paintings	2,250.00	405.00	2,655.00 ✓
17. Internal signage	1,250.00	225.00	1,475.00 ✓
TOTAL Euro	72,740.00	13,093.20	85,833.20

Please keep us updated.
[REDACTED]

DISCLAIMER:

The information in this email and any attachments are confidential and intended solely for the use of the individual or entity to whom they are addressed. If you are not the intended recipient please notify the sender immediately using the sender email address and delete this email. You should not read or copy this e-mail, use it for any purpose, disseminate it or disclose its contents to any other person. Note that any views or opinions presented in this email are solely those of the author and do not necessarily represent those of the firm as this may be contrary to the firm's policy and outside the scope of the employment of the individual concerned. The firm will not accept any liability in respect of such communication. Although the firm has taken reasonable precautions to ensure no viruses are present in this email, the firm cannot accept responsibility for any loss or damage arising from the use of this email or attachments. Moreover, communication via email over the internet is not secure and messages may be read, manipulated or otherwise compromised by unknown third parties. The firm does not accept any responsibility for the correctness and completeness of the transfer of information contained in such communication nor for any delay of receipt.

Q 2

[Redacted] *Ltd.*

24/03/2009

Quotation: [Redacted]

Dear Mr. [Redacted]

Hereunder is the quote requested as per specifications detailed to us by [Redacted]
- Forsite Design. Please note that this quote is valid for up to 12 months.

		VAT	Total
1. A/C supply and install	12,500.00	2,250.00	14,750.00
2. Electricals	4,000.00	720.00	4,720.00
3. Plaster / paint work	8,500.00	1,530.00	10,030.00
4. Woodworks	4,800.00	864.00	5,664.00
5. Sanitary supplies	3,000.00	540.00	3,540.00
6. Floor coverings	6,000.00	1,080.00	7,080.00
7. Suspended ceilings	3,250.00	585.00	3,835.00
8. Internal Glazing	2,950.00	531.00	3,481.00
9. Light fittings	2,150.00	387.00	2,537.00
10. Multimedia supplies	3,520.00	633.60	4,153.60
11. Classroom furniture	6,950.00	1,251.00	8,201.00
12. Service room	4,950.00	891.00	5,841.00
13. Lounge area	5,125.00	922.50	6,047.50
14. Shading	1,750.00	315.00	2,065.00
15. Dispensing machines	1,450.00	261.00	1,711.00
16. Decorative paintings	2,750.00	495.00	3,245.00
17. Internal signage	1,750.00	315.00	2,065.00
			88,966.10

Please let us know if clarifications are required.

Thanks and regards.

[Redacted Signature]
Managing Director.

MEMBER OF:
[Redacted]

Q 3

[Redacted] *Ltd.*

Tel/Fax: [Redacted]
VAT Reg No [Redacted]
Co. Reg. [Redacted]

Quote to [Redacted]

Date: 24th March 2009

Dear [Redacted]

Thanks for this opportunity to quote for your new project. Following the site visit and the meeting with the designer in charge, hereunder is our itemized quote as requested.

	<u>Net price</u>	<u>VAT</u>	<u>Total</u>
1. Air-conditioning	11,000.00	1,980.00	12,980.00
2. Electrical Installation	4,180.00	752.40	4,932.40
3. Plastering and painting	9,020.00	1,623.60	10,643.60
4. Internal wooden doors	3,465.00	623.70	4,088.70
5. Sanitary supplies	2,640.00	475.20	3,115.20
6. Flooring	5,500.00	990.00	6,490.00
7. Drop ceiling	3,850.00	693.00	4,543.00
8. Internal Glazing	2,750.00	495.00	3,245.00
9. Light fittings	1,980.00	356.40	2,336.40
10. Multimedia facilities	3,520.00	633.60	4,153.60
11. Classroom furniture	6,600.00	1,188.00	7,788.00
12. Service room	4,950.00	891.00	5,841.00
13. Lounge area	5,500.00	990.00	6,490.00
14. Shading systems	1,760.00	316.80	2,076.80
15. Dispensing machines	1,320.00	237.60	1,557.60
16. Decorative coatings	2,640.00	475.20	3,115.20
17. Internal signage	1,650.00	297.00	1,947.00
TOTAL	72,325.00	13,018.50	85,343.50

Please note that this quote is valid for 12 months. Delivery dates are approx. 30-45 days after confirmation. Programme of works to be discussed

[Redacted]

INV

[REDACTED] LTD

Te [REDACTED]
 VAT Reg. No: [REDACTED]-[REDACTED]15

[REDACTED]
 VAT Reg. No: [REDACTED]

Date 31/08/2011
 A/C Code 000623
 Sys Ref 00016084
 Int Ref IN 021899
 Ext Ref JOB 623
 Page 1

Invoice 021899

Details		EUR	VAT %
Invoice as per quotation dated 24/03/2010;		72,740.00	18.0
1.	Air-conditioning work - €14160.00		
2.	Electrical Installation - €5015.00		
3.	Plastering and painting works - €10561.00		
4.	Internal wooden doors - €3835.00		
5.	Sanitary area works - €3292.20		
6.	Flooring - €6047.50		
7.	Drop ceiling - €4867.50		
8.	Internal Glazing - €3481.00		
9.	Light fittings - €2065.00		
10.	Multimedia facilities - €4425.00		
11.	Classroom furniture - €7965.00		
12.	Service room - €5251.00		
13.	Lounge area - €7670.00		
14.	Shading systems - €1711.00		
15.	Dispensing machines - €1357.00		
16.	Decorative paintings - €2655.00		
	Internal signage - €1475.00		
		<i>Sub-total</i>	72,740.00
		<i>VAT Amt</i>	13,093.20
		TOTAL EUR	85,833.20
VAT Rate %	Amount	VAT Amount	
18	72,740.00	13,093.20	
	72,740.00	13,093.20	

Equivalent in [REDACTED]

[REDACTED] LTD

Exemplul 10

Listă de prezență falsificată

Faptele: Beneficiarul a transmis cereri financiare pentru conferințe autorităților de management fără a furniza documente justificative. Autoritățile de management au plătit suma fără a solicita listele de prezență.

Semnalul de alertă: În cadrul unui audit, auditorul i-a solicitat beneficiarului și a obținut de la acesta listele de prezență. O analiză detaliată a documentelor a arătat că semnăturile aveau forme foarte asemănătoare.

Reacția: Auditorul a adresat solicitări scrise societăților care trebuiau să participe la aceste conferințe, formulând întrebări cu privire la presupusa participare a reprezentanților lor la eveniment. S-a constatat în final că pentru fiecare dintre cele 16 evenimente, aproximativ 200 de semnături erau false și că 95 % dintre acestea „aparțineau” unor persoane fictive.

Rezultatul: Dosarul a fost transmis Parchetului.

LISTA PARTICIPANTI
 CONFERINTA DE LANSARE PROIECT [REDACTED]

NUME PRENUME	ORGANIZATIE	DATE DE CONTACT	SEMNATUR
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

LISTA PARTICIPANTI
 CONFERINTA DE LANSARE PROIECT [REDACTED]

NUME PRENUME	ORGANIZATIE	DATE DE CONTACT	SEMNATUR
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

Exemplul 11

Factură de cazare la hotel falsificată

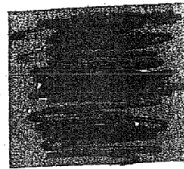
Faptele: Un beneficiar a prezentat o factură de cazare la hotel pentru a justifica prezența la o reuniune.

Semnalul de alertă: Hotelul face parte dintr-un grup în care toate operațiunile sunt computerizate: înregistrarea clienților, facturarea etc. Factura era scrisă de mână, nu avea niciun număr, nu indica moneda tranzacției și nu prezenta nicio informație legată de plată.

Reacția: Factura a fost verificată cu responsabilii hotelului, care au confirmat că nu eliberaseră astfel de facturi și că nu cunoșteau clientul.

Rezultatul: Rambursarea i-a fost refuzată beneficiarului. Luând în considerare nivelul scăzut al sumei aflate în joc, nu s-a mai întreprins nicio altă acțiune.

HOTEL
PLACE **13**

For official use

Description	Montant
Room Rent	
3 x 85	255
  13, place	
 Tel. 	
Petit dj. :	
Extra :	
Total :	255

Ch. No. 404 Nom.
Date : 14/1/2009 No. Prs. 1

Anexa 2: Conținutul minim al facturilor (B2B)

Directiva 2006/112 referitoare la TVA prevede anumite norme privind conținutul care ar trebui să figureze pe facturi atunci când societățile în cauză fac obiectul normelor în materie de TVA. În general, partenerii cu care autoritățile de management intră în contact au obligații în ceea ce privește TVA și ar trebui, prin urmare, să elibereze și să prezinte facturi care să respecte regulile de mai jos. Aceștia au nevoie de respectivele documente în scopuri fiscale.

Orice factură trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente⁷ (articolul 226 din directivă):

- (1) Data emiterii
- (2) Un număr secvențial care identifică în mod unic factura
- (3) Numărul de identificare în scopuri de TVA al furnizorului, pe baza căruia persoana impozabilă a livrat bunurile sau a prestat serviciile
- (4) Numărul de identificare în scopuri de TVA al clientului
- (5) Numele și adresa complete ale furnizorului
- (6) Numele și adresa complete ale clientului
- (7) O descriere a cantității și a naturii bunurilor livrate sau a volumului și naturii serviciilor prestate
- (8) Data la care taxa devine exigibilă (suma datorată trezoreriei)
- (9) Prețul unitar fără TVA și orice reducere de preț sau rabat, în cazul în care acestea nu sunt incluse în prețul unitar
- (10) Cota TVA aplicată
- (11) Valoarea TVA de plată
- (12) O defalcare a valorii TVA de plată pentru fiecare cotă TVA sau scutire
- (13) Suma totală de plată

---

⁷ Articolul 226 din Directiva 2006/112.

Anexa 3 - Lista unor baze de date online utile

Notă:

Următoarea listă de site-uri web este furnizată pentru a sprijini autoritățile de management care caută informații de prim nivel în ceea ce privește societățile comerciale din străinătate care depun documente în cadrul unui proiect finanțat de UE: existența, data înființării, numele acționarilor, cifra de afaceri, capitalul social etc. În mod evident, aceasta nu este exhaustivă.

Unele dintre site-uri sunt disponibile doar în limba oficială a țării în care au fost create. S-a decis menținerea lor pe listă, astfel încât autoritățile de management care au resurse umane corespunzătoare să le poată folosi.

Lista este organizată în trei categorii principale:

- 1- Site-uri web generale
- 2- Site-uri web ale UE
- 3- Site-uri web ale registrelor naționale

1- Site-uri web generale

Investigative Dashboard

<http://www.investigativedashboard.org/category/wwd/>

Limba: engleză

Este vorba de un portal care oferă accesul la un număr semnificativ de registre și baze de date naționale din întreaga lume, furnizând informații referitoare la societăți comerciale, acționari etc.

Registre la nivel mondial

<http://www.companieshouse.gov.uk/links/introduction.shtml#reg>

Limba: engleză

Este vorba de un portal care oferă accesul la un număr semnificativ de registre oficiale ale societăților comerciale, defalcate pe țări, furnizând informații referitoare la societăți comerciale, acționari etc.

<http://www.commercial-register.sg.ch/home/worldwide.html>

Limba: engleză

Administat de Kanton St Gallen, acest site web oferă linkuri către registrele societăților comerciale dintr-un număr mare de țări din întreaga lume.

Registrele oficiale ale societăților comerciale

<http://www.rba.co.uk/sources/registers.htm>

Limba: engleză

Oferă linkuri către registrele societăților comerciale din întreaga lume, inclusiv din statele membre ale UE.

2- Site-uri web ale UE

VIIES - sistemul de schimb de informații privind TVA

http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/

Acest site web ține evidența tuturor firmelor din UE care sunt supuse regimului TVA.

NIF (Numărul de identificare fiscală) pe site-ul Europa

http://ec.europa.eu/taxation_customs/tin/?locale=ro

Acest site permite verificarea online a NIF (valabilitatea numărului) și oferă informații privind formatul NIF în funcție de țară.

3- Site-uri web naționale

Belgia

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_tsv/tsv.pl

Limbi disponibile: Franceză, neerlandeză

Oferă informații referitoare la societățile înregistrate în Belgia începând din 1.1.1983.

Bulgaria

<http://www.brra.bg/>

Limba: bulgară

Registrul național al comerțului - oferă informații cu privire la societățile comerciale înregistrate în Bulgaria.

Republica Cehă

<https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-rozsirene>

Limba: cehă

Registrul ceh online al societăților comerciale. Oferă informații oficiale referitoare la societățile comerciale înregistrate în Republica Cehă (forma juridică, numărul de identificare, reglementările privind acționarii, organismul statutar etc.)

http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_fo.html.cz

Limba: cehă

Ministerul Ceh al Finanțelor - informații online din registrul lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă și informații privind plătitorii de TVA

Franța

<http://www.infogreffe.fr/>

Limba: franceză

Oferă informații oficiale referitoare la societățile comerciale înregistrate în Franța.

<http://www.societe.com/>

Limba: franceză

Oferă informații de bază privind societățile comerciale, legăturile cu alte societăți și cifre-cheie financiare.

Luxemburg

<http://www.legilux.public.lu/entr/index.php>

Limba: franceză

Oferă informații de bază referitoare la societățile comerciale înregistrate în Luxemburg.

Malta

<http://www.mfsa.com.mt/>

Limbi disponibile: malteză, engleză

Oferă informații despre înființarea societății, serviciile furnizate, societăți afiliate și informații privind funcțiile de conducere.

<http://www.mepa.org.mt/home?l=1>

Limbi disponibile: malteză, engleză

Oferă informații legate de autorizațiile obligatorii ca parte a unui proiect. În Malta acest rol face parte din atribuțiile Autorității Malteze pentru Mediu și Planificare (Malta Environment and Planning Authority, MEPA).

<http://www.etc.gov.mt/Index.aspx>

Limbi disponibile: malteză, engleză

Centrul de formare și de ocupare a forței de muncă din Malta deține baze de date cu privire la angajatorii/ angajații înregistrați. Pot fi efectuate controale pentru a confirma datele furnizate de candidați.

Polonia

<http://www.stat.gov.pl/regon/>

Limba: polonă

Oferă informații de bază referitoare la societățile comerciale înregistrate în Polonia, inclusiv numărul de înregistrare fiscală, numele societății, adresa societății, forma juridică, forma de proprietate, tipul de activitate principală, data de începere a activității comerciale, data intrării în evidențe.

<https://ems.ms.gov.pl/krs/danepodmiotu>

Limba: polonă

Pagina oficială a Registrului judiciar național, care oferă informații privind numele, adresa, forma juridică și reprezentanții societăților comerciale.

România

<https://portal.onrc.ro>

Limba: română

Oferă informații referitoare la societățile comerciale înregistrate în România. Necesită înregistrarea prealabilă.

<http://www.mfinante.ro/pjuridice.html?pagina=domenii>

Limba: română

Oferă informații fiscale de bază referitoare la societățile comerciale înregistrate în România.

Elveția

<http://www.moneyhouse.ch/>

Limbi disponibile: germană, italiană, franceză, engleză

Oferă informații referitoare la societățile comerciale înregistrate în Elveția.